

Dobre i złe sąsiedztwa

Od konfliktu
do współistnienia i współpracy

Tom 1
Bliscy i dalecy sąsiedzi

Redakcja naukowa
Katarzyna Grysińska-Jarmuła i Teresa Maresz

Dobre i złe sąsiedztwa

Od konfliktu do współistnienia i współpracy

Tom 1 *Bliscy i dalecy sąsiedzi*

Redakcja naukowa
Katarzyna Grysińska-Jarmuła i Teresa Maresz

Bydgoszcz 2017

Komitet Redakcyjny

Jarosław Burczyk (przewodniczący)
Zygmunt Babiński, Grzegorz Domek, Grzegorz Kłosowski
Bernard Mendlik, Piotr Siuda, Małgorzata Święcicka
Ewa Zwolińska, Ireneusz Skowron (sekretarz)

Recenzent

Ewa Bujwid-Kurek

Redaktor

Ligia Podgórska

Projekt okładki

Tadeusz Meszko

Opracowanie typograficzne

ArtStudio | Anna Mreła

© Copyright by Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego
Bydgoszcz 2017

© Copyright by redaktorzy naukowi monografii i autorzy tekstów

Utwór nie może być powielany i rozpowszechniany w całości ani we fragmentach
bez pisemnej zgody posiadacza praw autorskich

ISBN 978-83-8018-154-0

Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego
(Członek Polskiej Izby Książki)

Redakcja: 85-092 Bydgoszcz, ul. Ogińskiego 16

tel. 52 32 36 729, e-mail: wydaw@ukw.edu.pl

<http://www.wydawnictwo.ukw.edu.pl>

Rozpowszechnianie tel. 52 32 36 730, e-mail: jarno@ukw.edu.pl

Druk: Drukarnia Cyfrowa UKW

tel. 52 32 36 702, e-mail: poligrafia@ukw.edu.pl

Poz. 1757. Ark. wyd. 20

Spis treści

WSTĘP	9
-------------	---

Stosunki sąsiedzkie na szczeblu lokalnym

Sebastian Ruciński, <i>Stosunki między pasterzami a władzami miast rzymskiej Italii na podstawie listu prefektów pretorium do władz Saepinum</i>	16
Dariusz Spychała, <i>Chrześcijananie i poganie w późnym Cesarstwie Rzymskim. Dobrze czy raczej źle sąsiedztwo? Wybrane zagadnienia</i>	25
Stefan Pastuszewski, <i>Granice wyznaniowe i etniczne między polską katolicką większością a rosyjską staroprawosławną mniejszością od połowy XVII wieku do czasów współczesnych</i>	41
Włodzimierz Jastrzębski, <i>Polacy i Kosznajdrzy. 500 lat sąsiedztwa. Raport z badań</i>	61
Katarzyna Grysińska-Jarmuła, <i>Wielkopolskie ziemiaństwo polskie i niemieckie w XIX i początkach XX wieku. Współpraca, rywalizacja czy koegzystencja?</i>	68
Kamila Kłudkiewicz, <i>Życie arystokracji niemieckiej w Wielkopolsce w XX wieku (1907-1939). Na przykładzie rodziny Hochbergów z Goraja</i>	87
Tomasz Kawski, <i>Konflikty wewnętrzne w żydowskich gminach wyznaniowych w II Rzeczypospolitej</i>	103

Izabella Kopczyńska, <i>Relacje polsko-żydowskie w Poznaniu w okresie dwudziestolecia międzywojennego</i>	124
Aleksander Wabiszczewicz, <i>Этноконфессиональная ситуация и межэтнические взаимоотношения на Полесье в 1919-1939 гг.</i>	134
Andrzej Purat, <i>Akcja przesiedleńcza „Wisła” w świetle polskiej historiografii</i>	149
Barbara Techmańska, <i>Konflikty narodowościowe i regionalne na tzw. Ziemiach Odzyskanych i próby ich przewyższania</i>	167
Marek Sass, <i>Przymuszewiaczy, sąsiedzi nie do końca z wyboru</i>	190
Andrzej Zaćmiński, <i>Sąsiedzi w państwie totalitarnym. Repatrianci i cudzoziemcy w Polsce pod nadzorem policji politycznej w latach 1949-1956</i>	201
Vladimír Goněc, <i>Sąsiedztwo postrzegane w sposób naturalny i sąsiedztwo określone lub zadeklarowane przez władze państwowe. Wymiar regionalny</i>	213
 <i>Stosunki sąsiedzkie o charakterze międzynarodowym</i> 	
Jerzy Janiec, <i>Cistercians', Sword Brothers' and Teutonic Order's Livonian Neighborhood occurred in the Chronicles and Documents between 1202 and 1346</i>	226
Giennadij Kowalienko, <i>Мир во время войны. Пограничные перемирия на русско-шведской границе в XVII-XVIII вв.</i>	240
Andrzej Skrzypek, <i>Pokręcone sąsiedztwo. Niemcy, Polacy i miejscowi</i>	246
Marek Mazurkiewicz, <i>Czynnik pamięci w pozimnowojennych stosunkach polsko-niemieckich</i>	256

Sergiusz Anoszek, <i>Wyspa niezgody: konflikt na Cyprze w XX w. i na początku XXI wieku</i>	268
Katarzyna Niemiec, <i>Chiny-Hongkong – skomplikowane relacje między mieszkańcami jednego kraju czy między sąsiadującymi ze sobą narodami?</i>	285
Arkadiusz Stempin, <i>Niemieccy muzułmanie trzeciej generacji między salafizmem a wielokulturowością</i>	298
BIBLIOGRAFIA	321
AUTORZY TEKSTÓW	350

(...) tematy wszystkich artykułów korespondują z naczelną tezą badawczą, którą określiły redaktorki tomu jako ocena układania poprawnych relacji między zwartymi narodami i społecznościami zamieszkującymi blisko siebie od najdawniejszych czasów aż po chwilę obecną. Eksplikowana teza badawcza jest nie tylko ważna i interesująca, lecz także jak najbardziej aktualna biorąc pod uwagę zjawiska i procesy polityczne dokonujące się w dobie globalizacji. Dla zachowania ładu i bezpieczeństwa międzynarodowego nie bez znaczenia są zachodzące stosunki między społecznościami lokalnymi, mniejszościami narodowymi, mniejszościami etnicznymi, narodami wewnątrz konkretnego państwa, jak i pomiędzy państwami. Bezdiskusyjne jest, że jakość tych, czy to pojedynczych czy też sumarycznie ujmowanych, relacji generuje stopień stanu pokoju, wpływa na wszczynanie konfliktów i niepokojów, co w skrajnych przypadkach najczęściej staje się zarzewiem wojen. (...) należy docenić, iż autorami niemal wszystkich artykułów są pracownicy naukowcy zajmujący się w swych badaniach problematyką, którą profesjonalnie prezentują. Wartością dodaną książki jest jej charakter interdyscyplinarny. Znajdują się tu bowiem artykuły historyków, politologów, socjologów, kulturoznawców nie tylko polskich, lecz także zagranicznych reprezentujących Rosję, Ukrainę, Białoruś, Niemcy, Serbię i Słowację. Stąd też lektura nie tylko nie jest nużąca, lecz to, co jest jej niezbywalnym walorem, to jej wielowymiarowa perspektywa spojrzenia na temat kumulujący się wokół naczelnej tezy badawczej.

Z recenzji prof. dr hab. Ewy Bujwid-Kurek